הימן   תלמוד ירושלמי הוריות מוגה ומופסק היטב---מיועד לרגילים בבבלי—עים פירוש קצר מאד

נגמר בס"ד א תבא תשע"ב—-הגהתי במקום שנראה מוכרח—וסוגיא משובשת ציינתי לבבלי—-בחסדי ה' המרובים יהושע גליק

מסכת הוריות פרק א

הלכה א משנה הורו בית דין לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה והלך היחיד ועשה שוגג על פיהם, בין שעשו ועשה עמהן בין שעשו ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה, הרי זה פטור מפני שתלה בבית דין

הורו בית דין וידע אחד מהן שטעו או תלמיד שהוא ראוי להורייה והלך ועשה על פיהם בין שעשו ועשה עמהם בין שעשו ועשה אחריהם בין שלא עשו ועשה הרי זה חייב מפני שלא תלה בבית דין

זה הכלל התולה בעצמו חייב והתולה בבית דין פטור:

גמרא נפש כי תחטא. אחת תחטא. בעשותה תחטא. הרי אילו מיעוטין. התולה בעצמו חייב והתולה בבית דין פטור.

בכל אתר את מר מיעוט אחר מיעוט לרבות וכא את מר מיעוט אחר מיעוט למעט! אמר ר' מתניה שנייא היא דכתיב מיעוט אחר מיעוט.

ר' חגיי שאל לחברייה מניין לאוכל ברשות בהוריית ב"ד שחלב מותר שהוא פטור? מה בין סבור שהוא חולין ונמצאת תרומה שהוא חייב זר משלם קרן וחומש מה בין המחזיק עצמו שהוא כהן ונמצא ישראל שהוא פטור תרומות 8:1 אמרין ליה מן הוריות בית דין. אים "הורו" ב"ד שזה שומן, חייב

אמר לון אוף אנא צריכה לי, מה בין סבור שהוא חול ונמצאת שבת שהוא חייב, מה בין סבור שהוא פסח ונמצא שלמים שהוא פטור? אמרין ליה מן השוחט ברשות. כיון שעוסק במצווה וטעה, פטור

אמר ר' חגיי לחברייא לון אוף אנא צריכא לי, מה בין סבור שהוא מותר ונמצא אסור שהוא חייב, מה בין סבור שהוא חלב ונמצא שומן יחיד העושה בהוריית ב"ד שהוא פטור? לא אמרו ליה כלום. אמר לון נימא לכון מינן מן הכא או הודע אליו חטאתו והביא.

עאל רבי יוסי, אמרין ליה קשי לן הדא מילתא, חברייא לר' יסא שר' חגיי הקשה לנו זה הדבר(מה בין...) אמר לון ר' יסא לחברייא ולמה לא אגיבתוניה מן הדא! למה לא השבתם לו מן זה: "או הודע אליו חטאתו והביא" אמרין ליה, חגיי קשיתה חגיי קיימתה! על דעתיה דרבי ישמעאל דלא מפנה אהן קרייה במחוייבי חטאות ואשמות וודאין

שעבר עליהן יה״כ, ניחא. על דעתיה דר״ע דמפנה אהן קרייה במחוייבי חטאות ואשמות וודאין שעבר עליהן יה״כ, דתני מניין למחוייבי חטאות ואשמות וודאין שעבר עליהן יה״כ שהן חייבין להביא לאחר יום הכיפורים וחייבי אשמות תלויין פטורין? ת״ל או הודע אליו חטאתו והביא אף לאחר יום הכפורים.לר״ש אייתר קרא ״או הודע״ אבל לרע״ק, מנ״ל דהתולה בבי״ד פטור? מן הדא נפש כי תחטא אחת תחטא בעשותה הרי אילו מיעוטין התולה בעצמו חייב התולה בבית דין פטור

אין חייבין אלא על דבר שהיה גלוי להן ונכסה מהן. ומה טעמא? ונעלם דבר דבר שהיה גלוי להן ונכסה מהן. על דעתיה דרבי ישמעאל דו אמר ונעלם ממנו מכלל שהיה יודע, והוא ידע, הרי שתי ידיעות. על דעתיה דרבי עקיבה דו אמר ונעלם ממנו ונעלם ממנו שני פעמים מכלל שבאת לו ידיעה בתחילה וידיעה בסוף והעלם בנתיים, ת״ל ונעלם ״דבר״ דבר שהיה גלוי להם ונכסה מהן ר״ש יליף ליה מו״נעלם״ ורע״ק מ״דבר״

אין חייבין עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת. שמואל אמר והן שהורו ״מותר״ אבל אם הורו ״פטור״ לא בדא.אפילו עקרו כולו חייבין

אין חייבין עד שתהא הורייה מלשכת הגזית. אמר רבי יוחנן טעמא דהדך תנייא מן המקום ההוא אשר יבחר ה׳.

אמר רבי מנא בר תנחום נכנסו מאה עד שיורו כולן.

תמן אמר רבי זעירא והואלעניין עיבור השנה שיהו כולן מורין מצד אחד. וכא מה?

הלך היחיד ועשה שוגג על פיהן

וכי יש זדון לשגגה ליחיד אצל הוריית ב״ד?!קפריך אסיפא רבי אימי בשם רשב״ל מתניתא כגון שמעון בן עזאי יושב לפניהן. מה אנן קיימין? אם ביודע כל התורה ואינו יודע אותו דבר, אין זה שמעון בן עזאי. ואם ביודע אותו הדבר ואינו יודע כל התורה, שמעון בן עזאי הוא אצל אותו הדבר!ומזיד הוי! אלא כי נן קיימין ביודע כל התורה וביודע אותו הדבר אלא שהוא כטועה לומר תורה אמרה אחריהם אחריהם.בבלי 2ב ואם בטועה לומר התורה אמרה אחריהם אחריהם אין זה שמעון בן עזאי! כהדא דתני יכול אם יאמרו לך על ימין שהיא שמאל ועל שמאל שהיא ימין תשמע להם ת״ל ללכת ימין ושמאל שיאמרו לך על ימין שהוא ימין ועל שמאל שהוא שמאל!

מאי כדון? רבי יוסי בשם רבי הילא לפי שבכל מקום שוגג פטור ומזיד חייב, וכא אפילו מזיד פטור מפני שתלה בב״ד.

חברייא בשם שמואל יחיד משלים לרוב הציבור???דווקא אים היחיד אכל חלב אחר שכבר אכלו 50 אחוז, פטור היחיד היא מתניתא אבל כל יחיד ויחיד שעשה בפני עצמו מביא כשבה ושעירה. אמר רבי יוחנן אפילו כל יחיד ויחיד שעשה בפני עצמו פטור. וקשיא

על דעתיה דשמואל לא נמצא כל יחיד ויחיד מתכפר לו בשני חטאות?! רבי זעירא בשם שמואל היחיד תלוי, אכלו רוב- ב״ד מביאין. אכלו מיעוט- היחיד מביא.

כל ההורייה שבית דין מביאין פר, אין היחיד מביא כשבה ושעירה. רבי יוחנן פתר מתניתא בהוריית בית דין- הורו בית דין לבטל מקצת ולקיים מקצת , הואיל וב״ד מביאין פר אין היחיד מביא כשבה ושעירה. הורו לעקור את כל הגוף, הואיל ואין בית דין מביאין פר היחיד מביא כשבה ושעירה.

שמואל אמר מתניתא: עדיין אני אומר מיעוט הקהל שעשו חייבין שאין ב״ד מביאין עליהן פר ת״ל עם הארץ אפילו כולו אפילו רובו רבי יוחנן פתר מתניתא עדיין אני אומר מיעוט הקהל שעשו בלא הורייה חייבין שכן בהורייה אין בית דין מביאין פר. שמואל אמר אבל הן מביאין כשבה ושעירה רבי יוחנן אמר לא הן מביאין כשבה ושעירה. על דעתיה דשמואל דו יליף לה חייב מחייב ניחא על דעתיה דרבי יוחנן דו יליף לה חיוב מפטור.עיין בבלי 2ב ורש״י

מתניתא אמרה פליגא על שמואל או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא יצא מומר לעכו״ם.וה״ה תולה בבי״ד

מתניתא פליגא על שמואל נפש כי תחטא אחת תחטא בעשותה הרי אילו מיעוטין התולה בעצמו חייב התולה בבית דין פטור הדא פליגא על שמואל ולית לה קיום:

הלכה ב משנה הורו ב״ד וידעו שטעו וחזרו בהן בין שהביאו כפרתן בין שלא הביאו כפרתן והלך ועשה על פיהן ר״ש פוטר ורבי לעזר אומר ספק אי זהו ספק? ישב לו בתוך ביתו חייב הלך לו למדינת הים פטור א״ר עקיבה מודה אני בזה שהוא קרוב לפטור מן החובה אמר לו בן עזאי מה שנה זה מן היושב בביתו שהיושב בביתו איפשר היה לו שישמע וזה לא היה איפשר לו שישמע:

גמרא שייך למשנה ארבי אימי בשם רשב״ל מתניתא כגון שמעון בן עזאי יושב לפניהן. מה נן מקיימין? אם בשסילקן, תבטלו הורייתן!וממילא גם שאר הצבור חייב כל אחד להביא ואם בשסילקו אותו תבטל הורייתו!והו״ל מזיד אים עשה! אלא כי נן קיימין בשזה עומד בתשובתו וזה עומד בתשובתו. הורייתן אצלו אינה הוראה שלא סילקו אותו, אצל אחרים הורייה, שלא סילקן.

לית הדא פליגא על רבי מנא בר תנחום דרבי מנא בר תנחום אמר נכנסו מאה עד שיורו כולן!והכא שמעון בן עזיי לא הורה! פתר לה בשלא נכנס. אם בשלא נכנס מעכב! פתר לה כרבי דרבי אמר אין לך מעכב אלא מופלא של ב״ד בלבד

והא ר׳ מנא בר תנחום אמר נכנסו מאה עד שיורו כולן. אף בחזירה כן,לענין ״חזרו בהן״ מי בעינן כולן אן רוב סגי? או רוב? פשיטא לך רוב. מה רוב, רוב ההורייה? רוב המשתייר? היך עבידא נכנסו מאה ומתו מהן עשרה, אין תאמר רוב ההורייה חמשים ואחד ואין תאמר רוב המשתייר, ארבעים וששה.

הפריש חטאתו, נתחרש או נשטה או נשתמד, או שהורו בית דין מותר לאכול חלב, רבי יוחנן אמר נדחית חטאתו, רבן שמעון בן לקיש אמר לא נדחית חטאתו. ר׳ יוסי בי רבי בון אמר ר׳ אחא מחלף שמועתא דלא אתי מילתיה דרבי יוחנן פליגא על מילתיה. דמר רבי שמעון בר בא בשם רבי יוסי: גוסס, זורקין עליו מדם חטאתו ומדם אשמו. אלמא גוסס=שוטה בר קרבן הוא! רבנן דקיסרין אמרין רבי חייה, אמי, מחלף. וחד אמר כאן תנייה. שאני כאן מאן דמחלף לית ליה אלא כאילין קישואייה.

כמאן דמר לא נדחית חטאתו, מי מקבלה הימנו? איזה כהן ישחטנו?! ימתין עד שיחזרו בהן ב״ד. אלא כשהיה כהן, עבד והקריב וכיפר.

היה שמעון בן עזאי מי מקבלה ממנו? ימתין עד שיחזרו בהן בית דין

כמאן דאמר לא נדחית חטאתו, תולדות הורייה כהורייה? הורייה בהורייה מהן מה הן שיצטרפו? היך עבידא? אכלו ציבור חלבים והפרישו קרבנותיהן, והורו בי״ד שחלב מותר, ומחמת זה שחטוהו בחוץ(מפרשים) אין תימר תולדות הורייה כהורייה, ב״ד חייבין. אין תימר אין תולדות הורייה כהורייה, בית דין פטורין.

כיני: פשיטא לך תולדות הורייה כהוריי׳. הורייה בהורייה מהו שיצטרפו? היך עבידא? הורו בית דין חלב כולייא של ימין מותר, ושל שמאל ולו מכסה אסור, חזרו והחליפו, אכלו רוב בראשונה ורוב בשנייה אין תימר מצטרפין חייבין אחת, ואין תימר אין מצטרפין חייבין שתים.

שתי הוריות בעבירה אחת מה הן שיצטרפו? היך עבידא? אכלו=הקטרה??? רוב, ושחטו רוב, שחיטת חוץ והקטרת חוץ??? על דעתיה דרבי מאיר חייבין אחת, ועל דעתיה דרבי שמעון חייבין שתים. (לא ברור איזה ר״מ ור״ש)

אכלו מיעוט בראשונה ומיעוט בשנייה, כשהורו על השחיטה על דעתיה דרבי מאיר חייבין ועל דעתיה דרבי שמעון פטורין. שאין מצרפין שתי ידיעות

אמר רבי זעירא ושהות ביניהון. רבי מאיר אמר נותנין לו שהות עד שישמע, רבי שמעון אומר עד שישפע. שיצא השמועה ״בשפע״ ותני כן הורו בית דין בשוק העליון ויחיד בשוק התחתון, בית דין בבית ויחיד בעלייה, פטור עד שישמע ממש.

על דעתיה דרבי עקיבה אדיין הוא ספק. אמר רבי בון בר חייה בעומד בין שני תחומין. בין שני תחומי ארץ ישראל. בין א״י לחוץ לארץ

רבי אמי בם רשב״ל להורייה למניין רוב ציבור הילכו אחר ישיבת ארץ ישראל. לטומאה לעשות פסח בטו׳ הילכו אחר רוב נכנסין לעזרה.

מה כל כת וכת משערין או אין משערין אלא כת הראשונה בלבד? לגבי טו׳ הותרה בצבור בפסח אמר רבי יוסי בי רבי בון עד שהן מבחוץ הן משערין עצמן.

רבי יהושע בן לוי לראייה להוראה הילכו מלבוא חמת עד נחל מצרים רבי

תנחומא בשם רב הונא טעמא דרבי יהושע בן לוי ויעש שלמה בעת ההיא את החג וכל ישראל עמו וגו׳:

הלכה ג משנה הורו ב״ד לעקור את כל הגוף אמרו אין נידה בתורה אין שבת בתורה אין עבודה זרה בתורה הרי אילו פטורין הורו לבטל מקצת ולקיים מקצת הרי אילו חייבין

כיצד אמרו יש נידה בתורה אבל הבא על שומרת יום כנגד יום פטור יש שבת בתורה אבל המוציא מרשות היחיד לרשות הרבים פטור יש עבודה זרה בתורה אבל המשתחוה פטור הרי אילו חייבין שנאמר ונעלם דבר, דבר ולא כל הגוף:

גמרא רבי חזקיה אמר מדבר לא כל דבר. אמר רבי הילא ממצות לא כל מצות. וכתיב כן?! כיי דמר רבי אמי בשם רבי יוחנן גורעין לדרוש מתחילת הפרשה עד סופה. [רבי חנניה בשם רבי ירמיה ואפילו באמצע תיבה, ויצקת עליה שמן מנחה היא, לרבות כל המנחות ליציקה]מנחות 75א

ולא נמצאת עוקר כל שחיטה?! שמואל בר אבא אמר בשאמרו אמה מותרת ושתי אמות אסורות. ולא נמצאת עוקר כל שחיטה שמואל בר אבא אמר בשאמרו אמה מותרת ושתי אמות אסורות. ולא נמצאת עוקר כל שם השתחוייה! בשאמרו מותר לשוח ואסור להשתחוות . ולא נמצאת עוקר כל שם הוצאה! א״ר שמואל בר רב יצחק בשאמרו גרוגרת מותרת ושתי גרוגרות אסורות. ואתייא כמאן דמר הכנסה והוצאה אחת היא, ברם כמאן דמר הכנסה והוצאה שתים הן, ולא נמצאת עוקר כל שם הכנסה!

אמר רבי יוסי לא שהורו מותר לאכול חלב, יודעין היו שאסור לוכל חלב, והתורה נתנה רשות לבית דין להורות.

רבי בון בר חייה בעי כזית היום וכשני זיתים למחר.אים הורו ״היום אסור למחר מותר״ או ״כזית מ׳ 2 זית א״ מהו?מי הוי כעקירת כולו? היך עבידא נביא ומדיח יכול אם יאמרו לך אל תתן תפילין היום, תן למחר! תשמע להם ת״ל ללכת בהם בכולן לא במקצתן. הרי עקרת שם כל אותו היום ותימר אין כאן עקירת הגוף, וכא אין כאן עקירת גוף. ר׳ מנא שמע לה מן דבתרה שמואל בר בא אמר בשאמרו אמה מותרת ושתי אמות אסורות הרי עקרת שם כל אותה האמה, ותימר אין כאן עקירת גוף, וכא אין כאן עקירת גוף:

הלכה ד משנה הורו בית דין וידע אחד מהן שטעו ואמר להן טועין אתם או שלא היה מופלא של בית דין שם או שהיה אחד מהן גר או ממזר או נתין או זקן שלא ראה לו בנים הרי זו פטור שנאמר כאן עדה ונאמר להלן עדה מה עדה האמורה להלן כולן ראוין להורייה אף עדה האמורה כאן כולן ראוין להורייה:

גמרא מתניתא דרבי דרבי אמר אין לך מעכב אלא מופלא של בית דין בלבד

כתיב (במדבר טו) והיה אם מעיני העדה מי שהוא עשוי עינים לעדה. כתיב (במדבר יא) והתיצבו שם עמך מה את לא גר ולא נתין ולא ממזר אף הן לא גרים ולא נתינים ולא ממזרים ולא עבדים.

ניחא גר, ממזר בית דין ממנין ממזרין?! רב הונא אמר בשעברו ומינו

מתי פוסלין כל אלו?רבי חנניה רבי מנא, חד אמר בתוך שבעים, וחרנה אמר חוץ לשבעים. מאן דמר חוץ לשבעים ניחא ומאן דמר בתוך שבעים הא חוץ לשבעים לא מכיון שאינו ראוי להורייה נעשה כאבן:

הלכה ה משנה הורו בית דין שוגגין ועשו כל הקהל שוגגין מביאין פר. מזידין ועשו שוגגין-מביאין כשבה או שעירה. שוגגין ועשו מזידין-הרי אילו פטורין:

גמרא שוגגין ועשו מזידין...לית הדא פליגא על רבי שמעון בן לקיש. דמר רבי אמי בשם רבי שמעון בן לקיש מתניתא כגון שמעון בן עזאי יושב לפניהן ומזידין ועשו שוגגין. וכי יש זדון לשגגה ליחיד אצל הוריית בית דין?ואיך שייך לומר "מזיד"? חברייא בשם רבי שמעון בן לקיש בשלא קיבלו רוב הציבור עליהן.מעולם לא קיבלו עליהן "ההוראה" רבי זעירא בשם רבי שמעון בן לקיש בשבעטו בהורייתן. מה מפקה מביניהון? קיבלו עליהן וחזרו ובעטו, על דעתיה דר"ז, כיון שבעטו, חייבין. על דעתיה דחברייא, מכיון שקיבלו עליהן משעה ראשונה, הרי אילו פטורין:

הלכה ו משנה הורו בית דין ועשו כל הקהל או רובן על פיהן מביאין פר ובע"ז מביאין פר ושעיר דברי רבי מאיר

רבי יהודה אומר שנים עשר שבטים מביאין שנים עשר פרים ובעבודה זרה שנים עשר שבטים שנים עשר פרים ושנים עשר שעירים

ר"ש אומר שלשה עשר פרים ובעבודה זרה שלשה עשר פרים שלשה עשר שעירים פר ושעיר לכל שבט פר ושעיר לבית דין:

גמרא מאן תנא רוב? רבי מאיר. דתני היא מחצית כל השבטים היא מחצית כל שבט ושבט ובלבד רוב

רבי יודה אומר חצי כל שבט ושבט ובלבד רובי שבטים שלימים, שבט אחד גורר כל השבטים???סגי ברוב שבט אחד

רבי מאיר אומר כל השבטים קרוין קהל, רבי יודה אומר כל שבט ושבט קרוי קהל. ואתייא דרבי שמעון כרבי יודה כמה דרבי יודה אמר כל שבט ושבט קרוי קהל כן רבי שמעון אומר כל שבט ושבט קרוי קהל, מה ביניהון? גרירה רבי יודה אומר שבט אחד גורר כל השבטים רבי שמעון אומר אין שבט אחד גורר את כל השבטים. מודה והוא שתהא הורייה מלשכת הגזית. אמר רבי יוסי טעמא דהין תנייא מן המקום ההוא אשר יבחר ה'. רבי אבון בשם רבי בנימן בר לוי קרייא מסייע למאן דמר כל שבט ושבט קרוי קהל דכתיב גוי

וקהל גוים יהיה ממך ואדיין לא נולד בנימן.

אמר רבי חייה בר בא כשם שהן חלוקין כאן כן הן חלוקין בטומאה דתני היה ציבור חציין טהורין וחציין טמאין הטהורין עושין את הראשון והטמאין עושין את השני דברי ר״מ רבי יודה אומר הטהורין עושין לעצמן והטמאין עושין לעצמן. אלמא ל״ב ״רוב״ אמרו לו אין הפסח לחצאין אלא או כולן יעשו בטומאה או כולן יעשו בטהרה.

מני אמרו לו? כרבי יודה. דתני ניטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים רבי יודה אומר שניהן יצאו לבית השריפה שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים הטמא בטומאתו והטהור יאכל. רבי יוסי בר בון בשם רבי יוחנן אמר מני אמרו לו חכמים שהן בשיטת רבי יהודה: לא ר׳ יהודה ממש (דהא פליג) רק חכמים בשיטת ר״י

הלכה ז משנה הורו בית דין ועשו שבעה שבטים או רובן על פיהן מביאין פר ובעבודה זרה מביאין פר ושעיר דברי רבי מאיר

רבי יהודה אומר שבעה שבטים שחטאו מביאין שבעה פרים ושאר שבטים שלא חטאו מביאין על ידיהן פר שאף אילו שלא חטאו מביאין על ידיהן פר על ידי החוטאים

ר״ש אומר שמונה פרים ובעבודה זרה שמונה פרים ושמונה שעירים פר ושעיר לכל שבט ופר ושעיר לבית דין:

גמרא תני ר״ש בן לעזר אומר משמו חטאו ששה והן רובו הא שבעה אע״פ שאין רובו הרי אילו חייבין. אמר רבי לעזר לא מר אלא ששה והן רובו הא חמשה אע״פ שהן רובו הרי אילו פטורין

אמר רבי יוסי בי רבי בון מתניתא אמרה כן מחצית שבטים ובלבד רוב אוכלוסין, ודכוותה מחצית אוכלוסין ובלבד רוב השבטים.

{רבי יוסי בי רבי בון אמר שאילתה דכהן משיח מן הדא, הוריית בית דין גדול הוריית בית דין קטן} ???מי מייתי שאר, בהוראת בי״ד קטן(בבלי 5ב)

הלכה ח משנה הורו בית דין של אחד מן השבטים ועשה אותו השבט על פיהם, אותו השבט הוא חייב ושאר כל השבטים פטורין דברי רבי יהודה. וחכמים אומרין אין חייבין אלא על הוריית בית דין הגדול בלבד שנאמר ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני העדה ולא עדת אותו השבט:

גמרא רבי מאיר אומר חובת בית דין הוא. רבי יודה אומר חובת ציבורא. אמר רבי שמעון חובת בית דין וחובת ציבורא היא.

מה טעמא דרבי מאיר? נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה מעיני שנאמר להלן בית דין אף כאן ב״ד. מה טעמא דרבי יודה? נאמר כאן מעיני ונאמר

להלן מעיני, מה מעיני שנאמר להלן ציבור אף כאן ציבור. מה טעמא דרבי שמעון? נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני, מה מעיני שנאמר להלן בית דין אף מעיני שנאמר כאן בית דין, ומה מעיני שנאמר להלן ציבור אף כאן ציבור.

מאן דמר חובת בית דין היא, בית דין מביאין. מאן דאמר חובת ציבור מי מביא? דתני מטילין היו עליהן ובאין דברי ר' מאיר. רבי יודה אומר מתרומת הלשכה היו באין.

מאן דמר חובת ב"ד היא ב"ד סומכין, מאן דמר חובת ציבור היא מי סומך? דתני שלשה מכל שבט ושבט וראש בית דין על גביהן סומכין ידיהן על ראש הפר. ידיהם- ידי כל יחיד ויחיד. ידיהם על ראש הפר- פר טעון סמיכה אין שעירי ע"ז טעונין סמיכה דברי רבי יודה. רבי שמעון אומר פר טעון סמיכה בזקינים אין שעירי ע"ז טעונין סמיכה בזקינים שר' שמעון אומר כל חטאת ציבור שדמה נכנס לפנים טעונה סמיכה.

מתיבין לרבי יודה והכתיב ויגשו את שעירי החטאת! רבי חייה בשם רבי יוחנן הוראת שעה היתה.

רבי יוחנן בעי ציבור שמת אחד, מהו שיביא תחתיו? התיבון והכתיב הבאים מהשבי וגו'. איפשר חטאת עולה?! אלא מה עולה לא נאכלה אף חטאת לא נאכלה רבי יודה אומר על עבודה זרה הביאום! רבי חזקיה רבי ירמיה רבי חייה בשם רבי יוחנן הוריית שעה היתה.

רבי ירמיה למד כן : אלא פר טעון סמיכה בזקינים, אין שעירי ע"ז טעונין סמיכה בזקינים אלא במי? רבי ירמיה סבר מימר באהרן ובניו. אמר ליה רבי יוסי והתני רבי חייה וסמך וסמכו לרבות שעירי ע"ז בסמיכה ולא בזקינים.

רבי יוסי למד כן : אלא חי טעון סמיכה באהרן, אין שעירי ע"ז טעונין סמיכה באהרן. וכתוב כן וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי חי טעון סמיכה באהרן אין שעירי עבודה זרה טעונין סמיכה באהרן. מה עבד לה רבי ירמיה פתר לה בכהן הדיוט רבי זעירא בשם רב המנונא כרבי מאיר.

תני תמן הורו ב"ד ועשו קהל, מת אחד מבית דין פטורין. מת אחד מן הציבור, חייבין.

....כשהורו ועשו הם עצמן ולא הצבור, יכול יפטרו בפר כצבור?אמר להן רבי מאיר אם לאחרים הוא פוטר לא כל שכן על עצמו! אמרו לו יפטור לאחרים שיש להם במה לתלות, ואל יפטור לעצמו שאין לו במה לתלות.

ר' זעירא בשם רב חסדאי : תניי תמן הורו בית דין ועשו הן,בי"ד עצמן—אי נמי ולא ידעו מה הורו, טעו מה הורו, שגו מה הורו, יכול יהו חייבין? תלמוד לומר ונודעה החטאת לא שיוודעו החוטאין.???שהם עצמן חוטאין. אי נמי שלא ידוע החטא(אינם יודעין באיזה דבר טעו)

מה נפשך חלב? כרבי יהושע אתיא היא.כריתות 4:2 ומתרץ: אפי' כר"א אתיא **בשהורו ולא** ידעו מה הורו, אם עבודה זרה אם שאר כל המצות. אם ע"ז בפר אם שאר כל המצות בשעיר. ספק פר ושעיר שינוי קרבן הוא, והוא פטור:

מסכת הוריות פרק ב

הלכה א משנה הורה כהן משיח לעצמו, שוגג ועשה שוגג מביא פר, שוגג ועשה מזיד, מזיד ועשה שוגג פטור, שהוריית כהן משיח לעצמו כהוריית בית דין לציבור:

גמרא נפש... אם הכהן המשיח, הרי משיח כיחיד מה יחיד אם אכל בהוריית בית דין פטור אף זה אם אכל בהוריית ב"ד פטור.

אי,מה יחיד אם אכל בלא הורייה חייב אף זה אם אכל בלא הורייה חייב? ת"ל לאשמת העם הרי אשמתו כאשמת העם מה העם אינן חייבין אלא אם כן הורו אף זה אינו חייב אלא אם כן הורה.

אית תניי תני העם- ב"דעם=בי"ד. מה העם הורו הן ועשו אחרים חייבין, אף זה הורה הוא ועשו אחרים יהא חייב? ת"ל אשר חטא, על מה שחטא הוא מביא ואינו מביא על מה שחטאו אחרים.

אית תניי תני העם- ציבור. מה העם הורו אחרים=בי"ד ועשו הן,צבור חייביןהצבור, אף זה הורו אחרים ועשה הוא יהא חייב?הכהן תלמיד לומר אשר חטא על מה שחטא הוא מביא אינו מביא על מה שחטאו אחרים???

רבי יעקב בשם רבי לעזר והוא שיהא יודע לישא וליתן בהלכה. דלא כן מה נן אמרין? ויש שוטים מורין.?!

משיח שאכל בהוריית ב"ד פטור, בהוריית משיח אחר חייב. בהוריית ב"ד פטור- שאין הוריית אחרים אצל הורייתן כלום.וההוראה נקראת על שמם(לא על שם הכהן) בהוריית משיח אחר חייב. והוא שהורה כיוצא בו :שפיר נקראת ההוראה על שמו (והו"ל "הורה ועשה מעשה")

הלכה ב משנה הורה בפני עצמו ועשה בפני עצמו מתכפר לו בפני עצמו. הורה עם הציבור ועשה עם הציבור מתכפר לו עם הציבור

שאין=ואין ב"ד חייבין עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת, וכן המשיח, ולא בעבודה זרה עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת:

גמרא הורו ב"ד והורה אחריהן והחליף,עד שנמצא עוקר את כל המצווה פשיטא נעשית אצלו כעקירת גוף. אלא הורה הוא תחילה והורו בית דין אחריהן והחליפו, אפילו כן נעשית אצלו כעקירת גוף? או מאחר שהורה הוא תחילה ונדחה הורייתו בהורייתן, ואינו נעשית אצלו כעקירת גוף?

הורו ב"ד והורה אחריהן. פשיטא אכל בהוריית ב"ד פטור. אכל משחזרו בהן בית דין חייב. אמר רבי יוסי ולא מתניתא היא?! הורה בפני עצמו מתכפר לו

בפני עצמו מפני שהורה בפני עצמו ועשה בפני עצמו, אבל אם הורה עם הציבור ועשה עם הציבור מתכפר לו עם הציבור מפני שהורה עם הציבור ועשה עם הציבור אבל הורה בפני עצמו מתכפר לו בפני עצמו :???דיוקים הסותרות

מרישא לסיפא, כשהורה עים הצבור ועשה בפנ״ע

הלכה ג משנה אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה, וכן המשיח, ולא בעבודה זרה, אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה :

גמרא רבי זעירא בשם רב ירמיה. מתניתא דרבי מאיר או דייק ר׳ מאיר אמר רבי יוסי רבי מאיר דו אמר חובת בית דין היא. אמר רבי מנא כרבי מאיר.

תני תמן הורו ב״ד ועשו קהל מת אחד מב״ד פטורין, מת אחד מן הציבור חייבין.... אמר להן ר׳ מאיר אם לאחרים הוא פוטר לא כל שכן על עצמו! אמרו לו יפטור לאחרים שיש להן במה לתלות ואל יפטור לעצמו שאין לו במה לתלות.עיין פ״ק

בבלי 7ברבי ירמיה בעא קומי ר׳ זעירא מה כרבי אין משיח בשיגגת מעשה הוא ואין כרבנן בהעלם דבר הוא אמר ר׳ הונא על רבנן נצרכה שלא תאמר משיח וע״ז רבי אמר בשגגת מעשה ורבנן אמרין בהעלם דבר. אמר מה לקל מה בגין דלא תנינן משיח. והא דקמיתא לא תנינן משיח ומשיח בכלל וכא אע״ג דלא תנינן משיח משיח בכלל:

הלכה ד משנה אין חייבין אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת. וכן המשיח ולא בע״ז אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת :

גמרא מצות ה׳, הייתי אומר אף אוכלי שקצים ורמשים במשמע, נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה מעיני שנאמר להלןפרשת שלח דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת אף מעיני שנאמר כאןויקרא דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת. או מה מעיני שנאמר להלן דבר שיש בו מיתת ב״דע״ז אף מעיני שנאמר כאן דבר שיש בו מיתת ב״ד?

א״ר יוסי בר חנינה : מקום שנכללו כל העריות להיכרת, יצא אשת אב ללמד על הממזר.???

רבי אומר עליה עליה, מה עליה שנאמר להלןלצרור לגלות ערותה עליה דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת, אף עליה שנאמר כאןאשר חטאו עליה(פרשת ויקרא) דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת. ולמה לא דרש רבי מעיני מעיני? אמר רבי יוסי אין=אים ידרוש רבי מעיני מעיני, מה מעיני שנאמר להלן דבר שיש בו מיתת בית דין, אף מעיני שנאמר כאן דבר שיש בו מיתת ב״ד, לפום כן לא דרש רבי מעיני מעיני. ולית ליה סופיה דרבי מידרוש מעיני מעיני?! דלא כן מנן ליה היחיד והנשיא והמשיח,שחייבין בע״ז—שם לא כתיב רק צבור??? לא מעיני מעיני?!

דלא כן מנן ליה הוריית ב״ד גדול הוריית בית דין קטן,דפר ע״ז בהוראת בי״ד גדול דווקא לא מעיני מעיני?!

אמר רבי חנניה קומי רבי מנא עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת, לא מעיני מעיני?!

אמר רבי חנניה קומי רבי מנא, ולית סופיה דרבי מידרוש מעיני מעיני! א"ל מה את בעי מרבי, רבי כדעתיה דרבי אמר משיח בשגגת המעשה הוא, ואין כתיב זדון שגגה=העלם דבר עים שגגת מעשה ליחיד, אלא בבית דין בלבד.=כהן משיח בע"ז חייב בשגגת מעשה, אלמא לא יליף ע"ז משאר מצוות(מעיני מעיני)

אותו מיעט קרבנו למצות יחידית, שלא יכנס דמו לפנים.משיח המביא שעירה בע"ז מה כרבי? דרבי אמר משיח בשיגגת המעשה הוא? ואין כרבנן כהעלם דבר הוא! לרבנן, דמשיח בע"ז בהעלם דבר דווקא— דמו נכנס לפנים!

אמר רב הונא על דרבנן נצרכה, שלא תאמר הואיל והוא בהיכרת???כמצווה רגיל יכנס דמו לפני לפנים, לפום כן צריך מימר אותו, מיעט קרבנו למצוה יחידית, שלא יכנס דמו לפנים:

הלכה ה משנה אין חייבין ב"ד בהוראה על עשה ועל לא תעשה שבמקדש, ואין מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש

אבל חייבין על עשה ועל לא תעשה שבנידה ומביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבנידה ואי זו היא מצות עשה שבנידה? פרוש מן הנידה. ומצות לא תעשה אל תבוא אל הנידה:

גמרא כהנא אמרטעם שאין מביא א"ת על הטו' אי איפשר שלא היה בה ידיעה בתחילה וידיעה בסוף והעלם בנתיים, מי שנטמא בפנים, ושהה שם, וודאי היה ידיעה בתחילה ובסוף והעלם, וממילא ל"ש א"ת, (ואינו מובן למה) התיב רבי שמואל בר אבדימי קומי רבי מנא ויהא כן במורים?למה פטורין לעניין "הוראת בי"ד"? א"ל אנן בעי נכנסין ואת מייתי לן מורים!???איני מבין למה "נכנסין" פטורין, ולמה אתה מקשה "ממורים"... מאי כדון? אמר רבי שמואל בר רב יצחק מצוות מצות, מה מצוות שנא' להלן בקבועה אף כאן בקבועה.

ואין חייבין על כל מצות עשה שבתורה אמר רבי מתניה לא אתינן מתני אלא מילה דמייא למילה, היך עבידא? נכנס למקדש טמא חייב. נכנס טהור וניטמא, בא לו בארוכה חייב, ובקצרה פטור. ודכוותה היה משמש עם הטמאה חייב, היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי, בא לו בארוכה חייב ובקצרה פטור. אי זו היא קצרה שלו? יצן:

אי זו היא מצות עשה שבנידה. אמר רבי אבין והזרתם את בני ישראל מטומאתם. רבי יונתן שלח שאל לרבי שמעון בי רבי יוסי בר לקונייא אזהרה למשמש עם הטמאה מניין? ובעא כיפה מיזרוק בתריהרצו לזרוק עליו אבן אמר ליה מילה דמיינוקייא אמרין בכניסתא בכל יום את שאיל לידבר שהקטנים אומרים בביה"ן בכל יום, אתה שואל אותי! ואל אשה בנידה טומאתה לא תקרב לגלות ערותה אמר ליה לא צריכא ליה הדא. ולית צורכא דלא היה משמש עם הטמאה חייב היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי פירש מיד מהו שיהא חייב? א"ל אנא ואת צריכא לן, נצא לחוץ ונלמד, נפקין ושמעון קליה דתנייא תני כהדא דחזקיה ואם שכב ישכב איש אותה, אין לי אלא משמש עם הטמאה חייב, היה

משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי פירש מיד מהו שיהא חייב? ת״ל ותהי נדתה ואפילו פירשה עליו נדתה.

מה יעשה? רב הושעיה רב יהודה בשם שמואל יצן. לא היצן???יצנן—לא יצא!!

אמר רבי יוסי קורא אני עליו אל תקרב אל תפרוש. קריבה= פרישה!! רב הונא בשם רב אבא כהדא האומרים קרב אליך אל תגע בי כי קידשתיך.

אמר רבי זעירא יהא רואה את החרב כילו מחתכת בבשרו וכל עמה. רבי זעירא רבי תנחומא בשם רב חונה יטוח ראשי אצבעותיו בכותל ויהא מוצן.

כתיב ותשב באיתן קשתו רב שמואל בר נחמן נמתחה הקשת וחזרה אמר רבי אבון נתפזר זרעו ויצא לו בציפרני ידיו. ויפוזו זרועי ידיו רב חונה בשם רב מתנה תלה עינוי וראה איקונין של אבינו מיד היצן מידי אביר יעקב. אמר רבי אבין אף איקונין של רחל ראה, משם רועה אבן ישראל :=רחל

הלכה ו משנה אין חייבין ב״ד ומשיח על שמיעת הקול ועל ביטוי שפתים ועל טומאת מקדש וקדשיו. והנשיא כיוצא בהן אינו חייב על דברים הנזכרים דברי רבי יוסי הגלילי

רבי עקיבה אומר הנשיא חייב בכולן חוץ משמיעת קול שהמלך לא דן ולא דנין אותו לא מעיד ולא מעידין אותו :

גמרא אמר רבי יוחנן טעמא דרבי יוסי הגלילי ואם דל הוא ואין ידו משגת את שהוא ראוי לבוא לידי דלות יצא משיח שאינו ראוי לבוא לידי דלות

רשב״ל אמר טעם דנשיא פטור ״מכולן״ והיה כי יאשם לאחת מאלה את שהוא חייב על כולן חייב על מקצתן ואת שאינו חייב על כולן אינו חייב על מקצתן

רבי יצחק שאל מעתה לא יטמא משיח בצרעת שאינו ראוי לבוא בדלות.

???ל״ש כאן, שמא בסוף...זה קרבן...(כיון דליתיה ב״דד ליתיה בדלות)וכן דלות וכן דלי דלות.

רב הושעיה בעי מעתה אשה לא תהא חייבת על ביאת המקדש.כיון דליתה בשמיעת קול אין האשה מעידה?!

רבי יוסי בשם רבי יוחנן טעמא דרבי עקיבה זה קרבן אהרן ובניו. זה הוא מביא אינו מביא עשירית האיפה אחרת. רבי זעירה בעא קומי רבי יסא ואינו מביא נדבה?! א״ל חובה אינו מביא, נדבה הוא מביא

כיני מתניתא שהמלך לא מעיד ולא מעידין אותו :ול״ש שמיעת קול

הלכה ז משנה כל מצות שבתורה שחייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת, היחיד מביא כשבה ושעירה, והנשיא שעיר, ומשיח ובית דין מביאין פר,

ובעבודה זרה היחיד והנשיא והמשיח מביאין שעירה, ובית דין פר ושעיר פר לעולה ושעיר לחטאת

אשם תלוי- הנשיא והיחיד חייבין, ומשיח ובית דין פטורין

אשם וודאי- היחיד והנשיא והמשיח חייבין ובית דין פטורין

על שמיעת הקול וביטוי שפתים וטומאת מקדש וקדשיו- ב״ד פטורין, היחיד והנשיא והמשיח חייבין, אלא שאין כהן גדול חייב על טומאת מקדש וקדשיו דברי רבי שמעון. ומה הן מביאין? קרבן עולה ויורד. רבי אליעזר אומר הנשיא מביא שעיר:

גמרא ״נפש״ באית לרבות הנשיא. ירבה המשיח? ״בחטאה בשגגה״ את שהוא בשגגת המעשה יצא משיח שאינו בשגגת המעשה. וכרבי דו אמר משיח בשגגת המעשה הוא, את שהוא בשגגת מעשה לכל הדברים, יצא משיח שאינו בשגגת מעשה לכל הדברים.

נפש באשם לרבות הנשיא ומשיח. הכא את מר לרבות הנשיא וכא את מר לרבות משיח. כחטאת אשם מה חטאת מכפרת וממרקת אף אשם מכפר וממרק יצא אשם תלוי שהוא מכפר ומשייר.

כיני מתניתא אלא שאין כהן גדול חייב על טומאת מקדש וקדשיו דברי הכל והנשיא על שמיעת קול דברי רבי שמעון.

אמר ר׳ יוחנן מן המקדש לא יצא ולא יחלל הא אם יצא אינו מחלל. שאינו מביא על טו׳ מקדש רבי אשיאן רבי יונה רבי בון בר כהנא מקשי והכתיב אלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח הא אם לקח אינו מחלל?! מאי כדון אמר חזקיה ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל את שקרבנו שוה לקהל יצא משיח שלא שוה קרבנו לקהל. התיבון הרי נשיא לא שוה קרבנו לקהל! שמהיא שעיר— ואפ״ה מביא עו״י על טו׳! שוה ביוה״כ! הרי אחיו הכהנים לא שוו ביום הכיפורים! שוו בשאר ימות השנה אמר רבי יודן בר שלום שוו במתן דמים בחוץ אבל משיח ,דמו נכנס לפנים

אמר ר׳ יוחנן לא אמר רבי ליעזר אלא מפני כריתות. נשיא מביא שעיר דווקא על טו׳(שיש בו חיוב כרת) רב הושעיה בעי מעתה אפילו בקבועה???למה יחיד מביא עו״י אמר ר׳ יונה מיסבור סבר רבי הושעיה שנעקר טו׳ מקדש מכל הפרשה. אלא כהדיוט עשיר עביד ליה רבי ליעזר אמר רבי מנא אין כהדיוט עשיר עביד ליה רבי ליעזר אפילו על שמיעת קול ועל ביטוי שפתים! דתני לא נחלקו ר״א וחכמים לשמיעת קול ועל ביטוי שפתים שאינו מביא שעיר אלא שעירה ועל מה נחלקו על טומאת מקדש וקדשיו שרבי ליעזר אומר הואיל והוא בהיכרת למה אינו מביא שעיר אלא שעירה.

התיבון הרי משיח בע״ז הרי אינו מביא שעיר אלא שעירה:

פרק ג יום א תצא תשע״ב

הלכה א משנה כהן משיח שחטא ואח״כ עבר ממשיחותו וכן נשיא שחטא ואח״כ עבר מגדולתו כהן משיח מביא פר והנשיא מביא שעיר כהן משיח שעבר ממשיחותו ואח״כ חטא וכן הנשיא שעבר מגדולתו ואח״כ חטא כהן משיח מביא פר והנשיא כהדיוט:

גמרא אמר רבי לעזר כהן גדול שחטא מלקין אותו ואין מעבירין אותו מגדולתו. אמר רבי מנא כתיב כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני ה׳ כביכול

מה אני בגדולתי אף אהרן בגדולתו אמר רבי אבון קדוש יהיה לך כביכול אני בקדושתי אף אהרן בקדושתו.

רבי חנינה כתובה רבי אחא בשם ר״ש בן לקיש כהן משיח שחטא מלקין אותו בבית דין שלש שלה אין תימר בבית דין של כ״ג נמצא עלייתו ירידה לו.

רשב״ל אמר נשיא שחטא מלקין אותו בב״ד של שלשה מה מחזרין ליה? החוזר לגדולתו? אמר רבי חגיי מוטב דינון מחזירין ליה דו קטלון ליה אים יוחזר לגדולתו וודאי יהרוג אותם! שמע רבי יודה נשיאה וכעס, שחושדו בכך שלח גותיין למיתפש ית רשב״ל שלח שוטרים לתפוס.. וערק בדא דמוגדלא שם מקום ואית דאמרין בדא דכפר חיטיא. סליק רבי יוחנן לבית וועדא סליק רבי יודה נשייא לבית וועדא, א״ל ליה למה לית מרי אמר לן מילא דאורייא? למה אין אתה מדבר דברי תורה? שרי טפח בחדא ידיה, א״ל ובחדא ידא טפחין?! א״ל לאו. וכי סופקין ביד אחת?! (רצה לרמז כי א״א ללמוד תורה בלי רשב״ל) אין לא בן לקיש לא א״ל לא א״ל??! א״ל אנו מפתחה? איפה ה״מפתח״? (ה״פותח״ בתורה) א״ל בדא דמוגדלא, אמר ליה אנא ואת נפיק לקדמיה

שלח רבי יוחנן גבי ר״ש בן לקיש, עתיד לך מילה דאורייא, הכן לעצמך דברי תורה, כי הנשיא יוצא לקראתך דנשייא נפיק לקדמך, נפק לקדמון, מר דוגמא דידכון דמי לבריכן אמר ר״ל לנשיא: אתה דומה להבורא. כד אתא רחמנא למיפרקיה ישראל ממצרים לא שלח לא שליח ולא מלאך אלא הקב״ה בעצמו דכתיב ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה ולא עוד אלא הוא וכל דורגון דידיה, אשר הלך אלהים אין כתיב כאן אלא אשר הלכו אלהים.

אמרין ליה מה חמיתה מימור לון הדא מילתא? למה אמרת דבר זה...אינון קטלין ליה אמר לון מה אתון סברין מידחיל מינכון הוינא מנע אולפניה דרחמנא?!!

אמר רב שמואל בר רב יצחק אל בניי כי לא טובה השמועה וגו׳ מעבירים עם ה׳ מעבירין אותו:

הלכה ב משנה חטאו עד שלא נתמנו ואח״כ נתמנו, הרי אלו כהדיוט. ר״ש אומר אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבין, ומשנתמנו פטורין

ואי זה הוא הנשיא? זה המלך שנאמר ועשה אחת מכל מצות ה׳ אלהיו נשיא שאין על גביו אלא ה׳ אלהיו ואי זה הוא המשיח זה המשוח בשמן השמחה ולא המרובה בגדים

אין בין הכהן המשוח בשמן השמחה למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות

ואין בין הכהן המשמש לכהן שעבר אלא פר יום הכיפורים ועשירית האיפה זה וזה שוין בעבודת יום הכיפורים ומצווים על הבתולה ואסורין על האלמנה ואין מיטמין בקרוביהן ולא פורעין ולא פורמין ומחזירין את הרוצח:

גמרא חברייא אמרין טעמא דר״ש משם שהגדולי׳ מכפרת. אמר ר׳ יוסי שאין חטאו וידיעתו שוין. מה מפקת מביניהן? רישא דפירקא כהן משיח שחטא ואח״כ עבר ממשיחותו וכן נשיא שחטא ואח״כ עבר מגדולתו, כהן משיח

מביא פר והנשיא מביא שעיר.

סוגיא זו עד האגדה משובש, והגהתי קצת ולא נתברר***************
כ״צ*******

חטאו בספקעד שלא נתמנו, ואח״כ נתמנו מאן דמר משום שהגדולה מכפרת, כשם שהיא מכפרת על הודאי כך היא מכפרת על הספק, מאן דמר אין חטאו וידיעתו שוין, אין חטאו וידיעתו שוין?!

חטאו עד שלא נתמנו,ואכל בהעלם אחד משנתמנה ,ושוב משעבר, ונודע לו על כולם משנתמנו עברו. מאן דמר משם שהגדולה מכפרת כיפרה גדולה על הראשון וחייב על השני ועל השלישי, מאן דמר אין חטאו וידיעתו שוין.פטור על שני, וחייב על הראשון ושלישי

חטאו על שמיעת קול ועל ביטוי שפתים ועל טומאת מקדש וקדשיו, מאן דמר משם שהגדולה מכפרת אפילו כן הגדולה מכפרת.אבל ל״ש טעם ד״חטא וידיעה שווים״(כיון שאינו מביא כלל על אלו)

אמר רבי מתניה לעולם אין הגדולה מכפרת עד שתיוודע לו בשעת גדולתוגדולתו.

אכל חצי זית עד שלא נתמנה וחצי זית משנתמנה אפילו בהעלם אחד, פטור. ספק חצי זית עד שלא נתמנה וספק חצי זית משנתמנה, מביא אשם תלוי. מצינו דבר עיקרו פטור ספיקו חייב?!איך ״ספק חמור מן וודאי״! ולא אשכחנן כן?! אכל שני זיתים ונתוודע לך בוודאו של אחד מהן, ושני עמד לו בספיקו.ושוב נודע לו בוודאי—הרי מביא 2 חטאות, אלמא ״ספק חמור מוודאי״! רבי יעקב דרומייא בעא קומי רבי יוסי מה נפשך חלב אכל כיפר! אמר רבי יוסי כל דבר שנראה עליו להביא אשם תלוי ידיעת ספיקה קובעתו לחטאו. הרי מצינו דבר עיקרו פטור וספיקו חייב, וכא עיקרו פטור וספיקו חייב!

אכל כזית עד שלא נתמנה וכזית משנתמנה בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת. ספק כזית עד שלא נתמנה וספק כזית משנתמנה בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת. קאי ארישאבשני העלמות חייב שתים.

אכל שלשה זיתים וסבור שהן שנים, הפריש חטאת. כדרבי יוחנן דרבי יוחנן אמר נתכפר מקצת החטא נתכפר כולו ר״ש בן לקיש אמר נתכפר מקצת החטא לא נתכפר כולו.

אכל חמשה זיתים ונתוודע לו בספק כל אחד, ואחר כך נתוודע לו בוודאי, ר״ש בן לקיש אמר ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו ר׳ יוחנן אמר אין ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו. רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי שמואל בר רב יצחק מודה ר״ש בן לקיש בכהן משיח שאין ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו. ומה טעמא? כחטאת כאשם את שהוא מביא אשם תלוי ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו ואת שאינו מביא אשם תלוי אין ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו

מחלפה שיטתיה דר״ש בן לקיש תמן הוא אמר ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו, וכאשבועות 19ב אמר אין ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו! תמן=כאן אשמו קובעוכיון שיש חיוב א״ת וכאבב׳ שבילין מה אית לך?

מחלפה שיטתיה דרבי יוחנן, תמן הוא אמר נתכפר מקצת החטא נתכפר כולו, וכאספק ידיעה לא חשוב לחלק! הוא אמר אכן! לא א״ר יוחנן אלא בידיעה האחרונה שאין בה שום קרבן.

נכפל לקמןהכל מודין שאם היתה ראשונה קיימת שהיא נדחית מה יעשה בה??? רבי יוסי אמר תלויה בכפרה א״ר זעירא כל שלא נראית לא היא ולא דמיה מתה מיד.

אכל חמשה זיתיםה״ה אחד ונודע לו בספיקו משנתמנה, ובוודאן משעבר, על דעתיה דרשב״ל פטור על דעתיה דרבי יוחנן חייב. כן א״ר שמעון בן לקיש לחיוב ולא לפטור! אלא כיני אכל חמשה זיתים ונתוודע לו בספיקו עד שלא נתמנה, ובוודאן משנתמנה, על דעתיה דרשב״ל דו אמר ידיעת ספיקו קובעת לחטאו דו אמר חייב, על דעתיה דרבי יוחנן דו אמר אין ידיעת ספיקו קובעתו לחטאו דו אמר פטור.**נכפל קצת לקמן עיין שם**

הכל מודיןבגוונא שנודע לו על 2 זיתים והפריש קרבן ועדיין לא הקריבה, ושוב נודע לו על השלישית שאם היתה ראשונה קיימת שהיא נדחית. דווקא אים ״כבר הקריבו״ סבר ריו״ח ״נתכפר מקצת...״

מה יעשה בה? רבי יסא אמר תלויה בכפרה, א״ר זעירא כל שלא נראית לא היא ולא דמיה, מתה מיד.אי״צ ״להמתין״ עד שיקריב השנייה

אכל חצי זית עד שלא נתמנה, וחצי זית משנתמנה, חצי זית משעבר, הואיל ובא חיוב קרבן בנתיים מצטרפין?מי אמרי׳ הואיל ויש כזית שלם בלי חיוב,(כי א״א לצרף קודם מינוי ולאחר מינוי) אין מצטרף

נישמעינה מן הדא: היו לפניו שלשה, אכל את הראשון ולא נתוודע לו, שני בהעלימו של ראשון, נתוודע לו על הראשון ולא נתוודע לו על השני, שלישי בהעלימו של שני, ואחר כך נתוודע לו על כולהם, רבי יוחנן אמר חייב על הראשון ועל השני,שאכלם בהעלם אחד ופטור על השלישי.כי אכלו בהעלם אחד עים השני-וכבר הביא על השני! אמר רבי יוסי שני לדעתו הדבר תלוי, רצה מתכפר לו על הראשון, רצה מתכפר לו על השלישי.

חברייא מדמייא לה לארבעה חציי זיתים,שאכל ראשון, שני, נודע על ראשון, שלישי, נודע על שני, רביעי, נודע על שלישי, ורביעי, אם היה פיקח מביא קרבן אחד, ואם לאו מביא שני קרבנות. היך עבידא? מביא על הראשון ועל השני אחד, על השלישי ועל הרביעי אחד. אם הביא על האמצעיים, פטור על הראשון ועל הרביעי.

רבי יוסי מדמי לה לזיתים שלימים אם היה פיקח מביא שני קרבנות ואם לאו מביא שלשה קרבנות. היך עבידא? מביא על הראשון ועל השני א׳, ועל השלישי ועל הרביעי א׳. אם הביא על האמצעיים, חייב על הראשון בפני עצמו ועל הרביעי בפני עצמו.

רבי יצחק שאל אף באכילת פרסים כן?סבר כי ״פרסות״ מחלקות כידיעות ואיכא למיבעי כל הנך דלעיל כגון שאכל 2 בתוך פרס של 1 וכו׳... אמר ר׳ יוסי כל זה שאילתה דר׳ יצחק לית היא כלום! וכתיב באכילת פרסים הדבר תלוי?! אילו אכל חצי זית בתוך כדי פרס זה וחצי זית בתוך כדי פרס זה שמא כלום הוא?! אכל כמה זיתים וכמה פרסים

בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת! רבנן דקיסרין אמרי עד דין מדימה לה
לחלבים ודמינה לשבת! אילו ארג חוט אחד בתוך כדי בגד זה וחוט אחד
בתוך כדי בגד זה שמא כלום הוא ארג כמה חוטין בכמה בגדים בהעלם אחד
אינו חייב אלא אחת.סוף דבר: אף שחשוב כ 2 דברים "לחלק", אינו חשוב כ 2 לחייב שתיים!

הרי בא חיוב בקרבן בנתייםבגוונא שרוצה לצרף חצי-זית 2 עים 3, אף שיש "חיוב קרבן" בגמרו 2!! ותימר
מצטרפין! אמר רבי אבון תמן "חיוב" בקרבן, ברם הכא שינוי קרבן.ולא דמי להדדי

משובש עיין לקמןאכל כזית עד שלא נתמנה וכזית משנתמנה וכזית משעבר על???
דעתון דחברייא דינון אמרין משם שהגדולה מכפרת כיפרה גדולה על
הראשון וחייב על השני ועל השלישי על דעתיה דרבי יוסי דו אמר אין חטאו
וידיעתו שוין חייב על הראשון ועל השני ופטור על השלישי.

אכל כזית, ספק עד שלא נתמנה, ספק משנתמנה. ספק עד שלא נתגייר, ספק
משנתגייר. ספק עד שלא הביא שתי שערות, ספק משהביא שתי שערות.
מביא אשם תלוי.

אכל ספק כזית=זית ספק חלב ספק שומן ואין ידוע אם ביום הכיפורים אכלו, אם קודם
יום הכיפורים אכלו, ספק כפרה כיפר. אם ביום הכיפורים אכלו אם לאחר
יום הכיפורים אכלו, חברייא אמרין ספק כפרה כיפר.

אמר רבי מתנייה לעולם אין ספק כפרה מכפר אלא על מיני דמים.כגון שוחט קרבן
(חטאת בביהש"מ, שמא בלילה שחט ולא יצא חובתו (תוספתא

מתניתא מסייעא לחברייה. שבת ויום הכיפוריםשניהם ביום אחד ועשה מלאכה בין
השמשות=מוצאי יו"כ

מה נפשך יום הכיפורים הוא כיפר, חול הוא מותר.אינו מביא א"ת—משום האי "ממנ"פ"(ול"ד
(לחברייא

והתני ואכל!קס"ד שאכל חל, וסייעתא לחברייא! אמר רבי יוסי בי רבי בון באכילת היתר.ולא
תסייע

אכל חמשה זיתיםה"ה כזית ונתוודע לו בספיקן משנתמנה, ובוודאן משעבר על
דעתיה דרשב"לדס"ל ידיעת ספק חשיבא פטור, על דעתיה דרבי יוחנן חייב. כן אמר רבי
שמעון בן לקיש לחיוב לא לפטור!

אלא כיני: אכל חמשה זיתים ונתוודע לו בספיקן עד שלא נתמנה, ובוודאן
משנתמנה, על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש דו אמר נתכפר מקצת החטא לא
נתכפר כולו דו אמר חייב,אפילו חטאת! דידיעת "מקצת" לא חשוב (אליבא דרבנן דר"ש) על דעתיה
דרבי יוחנן דו אמר נתכפר מקצת החטא נתכפר כולו דו אמר פטור.(דידיעת
"מקצת"=ספק חשוב, והרי נפטר—דאין א"ת נוהג בו)

הכל מודין שאם היתה ראשונה קיימת שהיא נדחית. מה יעשה בה? רבי יסא
אמר תלוי בכפרה, אמר רבי זעירא כל שלא נראית לא היא ולא דמיה מתה
מיד. מודה רבי יוחנן שאם היתה ראשונה קיימת שהיא נדחית. [מה יעשה
בה? רבי יסא אמר תלוי בכפרה. אמר רבי זעירא כל שלא נראית לא היא ולא

דמיה, מתה מיד]

לפום כן רבי יוסי בי רבי בון הוי עליה.???מהא דלקמן דמשמע אפילו קיימת ראשונה, כיפר

אכל חמשה זיתים, ונתוודע לו בראשון, ומביא קרבן·מיד כשנודע לו אכילת ראשון, הפריש קרבן—שוב נודע לו על אכילת שני, והפריש עוד קרבן וכו׳ בשני, ומביא קרבן. בשלישי, ומקריב קרבן. ברביעי, ומקריב קרבן. בחמישי, ומקריב קרבן. רבי יוחנן אמר נתכפר לו בראשון שהוא לפני אכילת כולהם, והשאר יפלו לנדבה. רבי שמעון בן לקיש אמר נתכפר לו באחרונה שהוא לאחר אכילת כולהם, והשאר ידחו

רב חסדא ורב המנונא, רב חסדא כר׳ יוחנן, ורב המנונא כר׳ שמעון בן לקיש. מתיב רב חסדא לרב המנונא, והא מתנית׳ מסייעה לך ופליגא עלי! אם היתה ידיעה בנתיים כשם שהוא מביא חטאת על כל אחת ואחת כך הוא מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת אילו תנא אשם וקם ליה, יאות. אמר רבי חיננה אפילו כן לצדדין עיין שבועות 19ב

דת מר כן אשר נישא יחטא. אמר רבן יוחנן בן זכאי אשרי שהנשיא שלו מביא חטאת על שגגתו הוא מביא לא כל שכן על זדונו נשיא שלו מביא חטאת לא כל שכן ההדיוט. נשיא יכול נשיא שבטים כנחשון תלמוד לומר ועשה אחת מכל מצות ה׳ אלהיו

ולהלן הוא אומר למען ילמד ליראה את ה׳ אלהיו אלהיו לגזרה שוה מה אלהיו שנאמר להלן נשיא שאין על גביו אלא אלהיו אף אלהיו שנאמר כאן נשיא שאין על גביו אלא אלהיו.

אשר יש צדיקים וגו׳ אשריהם הצדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים בעולם הזה ווי לרשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקי׳ בעוה״ז

מלך ישראל ומלך יהודה שניהן שוין לא זה גדול מזה ולא זה גדול מזה ומה טעמא ומלך ישראל ומלך יהודה וגו׳ בגורן כבגורן א״ר יוסי בי רבי בון ובלחוד עד דיהוא בן נמשירק עד תקופתו ומה טעם בני רביעים ישבו לך על כסא ישראל. מיכן ואילך בליסטייאבליסטיס היו נוטלין אותה.

אי זהו משיח המשוח בשמן המשחה כו׳ אמר רב חונה דכל אותן ששה חדשים שהיה דוד בורח מפני אבשלום שעירה הוות מתכפר לו כהדיוט. תני רבי יודה בי רבי אלעאי אומר שמן המשחה שעשה משה בר מעשה ניסים נעשו בו מתחילה ועד סוף שמתחילה לא היה בו אלא י״ב לוג שנא׳ ושמן זית הין. אם לסוך בו את העצים לא היו ספק על אחת כמה וכמה שהאור בולע והיורה בולעת והעצים בולעין ממנו נמשחו המשכן וכל כליו. המזבח וכל כליו. המנורה וכל כליה כיור וכנו ממנו נמשחו אהרן כהן גדול ובניו כל שבעת ימי המילואים ממנו נמשחו כהנים גדולים ומלכים. מלך בתחילה טעון משיחה מלך בן מלך אין טעון משיחה שנאמר קום משחיה כי זה הוא זה טעון משיחה ואין בניו טעון משיחה אבל כהן גדול בן כהן גדול אפילו עד עשרה דורות טעון משיחה וכולו קיים לעתיד לבוא שנאמר שמן משחת קודש יהיה זה לי לדורותיכם. אין מושחין את המלכים אלא על גבי המעיין שנאמר

והרכבתם את שלמה בני וגו׳ ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא למלך
על ישראל. אין מושחין את המלכים אלא מפני המחלוקת מפני מה נמשח
שלמה מפני מחלוקתו של אדוניהו ויואש מפני עתליה ויהוא מפני יורם. לא
כן כתיב קום משחהו כי זה הוא זה טעון משיחה ואין מלכי ישראל טעונין
משיחה. ולא יאשיהו גנזו הדא אמרה בפאיבלסמון נמשחו. יואחז מפני
יהויקים אחיו שהיה גדול ממנו שתי שנים. אין מושחין מלכים אלא מן הקרן
שאול ויהוא נמשחו מן הפך היתה מלכותן מלכות עוברת דוד ושלמה נמשחו
מן הקרן היתה מלכותן מלכות קיימת. אין מושחין מלכים כהנים רבי יודה
ענתודרייה על שם לא יסור שבט מיהודה א״ר חייה בר בא למען יאריך ימים
על ממלכתו הוא ובניו בקרב כל ישראל מה כתיב בתריה לא יהיה לכהנים
הלוים והכתיב הבכור יוחנן הבכור למלכות. והכתיב השלישי צדקיהו
הרביעי שלום שלישי למלכות רביעי לתולדות. צדקיהו שצידק עליו את הדין.
שלום שבימיו שלמה מלכות בית דוד. לא שלום הוה שמיה ולא צדקיהו הוה
שמיה אלא מתנייה הדא היא דכתיב וימלוך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו
וגו׳. המשוח בשמן המשחה בבנין הראשון למרובה בגדים בבנין האחרון
ואתאי כיי דמר רב אינא בשם רבי אחא חמשה דברים היה בבית המקדש
האחרון חסר מן הראשון מאי טעמא עלו ההר והבאתם עץ וגו׳ אכבד חסר ה׳
אלו ה׳ דברים שהיה בית המקדש אחרון חסר מהראשון ואילו הן אש וארון
ואורים ותומים ושמן הקודש.

צריך תיקון ע״פ בבליתני כהן משיח מביא פר אין מרובה בגדים מביא פר. ודלא****
כר״מ מה טעמא דר״מ משיח ומה תלמוד לומר כהן להוציא למרובה בגדים.
מה טעמא דרבנן משיח יכול זה המלך... ומה ת״ל כהן לרבות מרובה בגדים.
הכא את מר להוציא למרובה בגדים וכאעשירית האיפה את מר לרבות למרובה
בגדים! אמר רבי הילא כל מדרש ומדרש לעניינו אילו נאמר משיח ולא נאמר
כהן הייתי אומר על העלם דבר מביא פר ועל שגגת המעשה מביא שעיר הוי
צורך הוא שיאמר כהן או אילו נאמר כהן ולא משיח הייתי אומר זה המלך
אם תאמר בפר קדמה פרשת מלך שיוטל על העלם דבר מביא פר ועל שגגת
המעשה מביא שעיר הוי צורך הוא שיאמר משיח וצורך הוא שיאמר כהן פיסקא

זו משובש ויש לתקנו ע״פ בבלי 12א

.אמר רבי יוחנן עבר כהן שעבר והביא, עשירית האיפה שלו כשר

מתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול, מה מייחדין ליה עמיה?
אמר רבי חגיי משה דינון מייחדין ליה עימיה,שבועה במשה שאין מייחדין אותם! דו קטיל
!ליה

אותו״ אחד מושחין ואין מושחין שנים. רבי יוחנן אמר מפני האיבה. עבר״
זה ושימש,כהן ששימש ביו״כ ועבר זה הראשון כל קדושת כהונה עליו השיני אינו כשר
לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט אמר רבי יוחנן עבר ועבד עבודתו פסולה

עבודתו של פר יו״כ משל מי? נישמעינה מן הדא מעשה בבן אלם מציפורים שאירע
קרי בכהן גדול ביום הכיפורים ונכנס בן אלם ושימש תחתיו יצא ואמר למלך

פר ואילך הקריבים היום משל מי הן קריבין משלי או משל כהן גדול וידע
המלך מהו שואלו אמר לו לא דייך ששימשת שעה אחת לפני מי שאמר והיה
העולם וידע בן אלם שהוסע מכהונה גדולה. מעשה בשמעון בן קמחית שיצא
לטייל עם המלך ערב יום הכיפורים עם חשיכה ונתזה צינורת של רוק מפיו
על בגדו וטימאתו ונכנס יהודה אחיו ושימש תחתיו אותו היום ראה אימן
שני בנים כהנים גדולים. שבעה בנים היו לה לקמחות וכולן שמשו בכהונה
גדולה שלו ואמרו לקמחית מה מעשים טובים יש בידיך אמרה להן יבוא עלי
אם ראו קורות ביתי שערות ראשי ואימרת חלוקי מימיי אמרין כל קמחייא
קמחין וקימחא דקימחית סולת קראו עליה הפסוק הזה כל כבודה בת מלך
פנימה ממשבצות זהב לבושה.

יכול יהא משוח מלחמה מביא עשירית האיפה? ת״ל תחתיו מבניו את שבנו
עומד תחתיו מביא עשירית האיפה ואת שאין בנו עומד תחתיו אינו מביא
עשירית האיפה ומניין למשוח מלחמה שאין בנו עומד תחתיו ת״ל שבעת
ימים ילבשם הכהן וגו׳ את שהוא בא אל אוהל מועד לשרת בקודש בנו עומד
תחתיו ואת שאינו בא אל אוהל מועד לשרת בקודש אין בנו עומד תחתיו.
ומניין שהוא מתמנה להיות כהן גדול פינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם
לפנים ה׳ עמו.

רבי יוסי כד הוה בעי מקנתרה לרבי לעזר בי רבי יוסי הוה א״ל לפנים עמו.
בימי זמרי מיחה ובימי פלגש בגבעה לא מיחה. ומניין שהיהמ״מ עובד
בשמונה? רבי בא בר חייה בשם רבי יוחנן ובגדי הקודש אשר לאהרן יהיו
לבניו אחריו מה ת״ל אחריו לקדושה של אחריו.

בכמה הואמ״מ נשאל? ופשטינן ב 8. אייתיהו רב הושעיה מתניתא דבר קפרא
מדרומה ותנא אינו עובד לו בד׳ של כהן הדיוט ולא בשמונה של כהן גדול.
אמר רבי בא בדין הוה שיהא עובד בארבעה ולמה אמרו אינו עובד? שלא יהו
אומרין ראינו כהן הדיוט פעמים שהוא עובדכשנשאל דמי לעבודה בשמונה ככהן גדול.
אמר רבי יונה ולא בפנים הוא עובד. והלא בחוץ הוא נשאל וטועין דבר
מבפנים לבחוץ. וכי רבי טרפון רבן של כל ישראל לא טעה בין תקיעת הקהל
לתקיעת קרבן דכתיב ובני אהרן כהנים יתקעו בחצוצרות תמימים לא בעלי
מומין דברי רבי עקיבה אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי אם לראיתי שמעון
אחי אימא חיגר באחת מרגליו ועומד בעזרה וחצוצרתו בידו ותוקעו. אמר לו
רבי עקיבה שמא לא ראיתו אלא בשעת הקהל ואני אומר בשעת קרבן אמר
לו ר׳ טרפון ואקפח את בניי שלא הטיתה ימין ושמאל אני הוא ששמעתי ולא
היה לי לפרש ואתה דורש ומסכים שמועה הא כל הפורש ממך כפורש מחייו.

וכפר הכהן אשר ימשח אותו מה ת״ל לפי שכל הפרשה נאמרה באהרן אין לי
אלא משוח בשמן המשחה מרובה בגדים מניין ת״ל ואשר ימלא את ידו.
ומניין לרבות אחר הנתמנה ת״ל וכפר הכהן. במה הוא מתמנה רבנן דקיסרין
בשם רבי חייה בר יוסף בפה אמר רבי זעירא הדא אמרה שממנין זקנים בפה
אמר רבי חייה בר אדא מתניתא אמרה כן חזור בך בארבעה דברים שהיית
אומר ונעשך אב ב״ד לישראל.

הואאשה בבתוליה יקח לא המלך הוא לא הנשיא והוא לרבות כהן משוח מלחמה. אשה בבתוליה יקח פרט לבוגרת שכלו בתוליה. רבי לעזר ור׳ שמעון מכשירין בבוגרת.

רבי יצחק שאל אף בשאר כל הדברים כן? נודע בשעת עבודה שהוא ב״ג וב״ח קומץ ואחר מקטיר ומקבל ואחר זורק. שורף ואחר יזה רבי יעקב בר אידי בשם רבי יצחק עשו אותה חטאת גזולה שלא נודעה לרבים הדא אמרה קומץ ואחר מקטיר מקבל ואחר זורק שורף ואחר יזה. רבי ברכיה ר׳ יעקב בר אידי רבי יצחק שאל היה עומד ומקריב על גבי המזבח ונודע לו שהוא בן גרושה או בן חלוצה מה עבד לה? כמת ויחזור הרוצח למקומו? או יעשה כמו שנגמר דינו בלא כהן גדול ואל יצא משם לעולם?

הלכה ג משנה כהן גדול פורם מלמטן וההדיוט מלמעלן כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל וההדיוט לא מקריב ולא אוכל:

למטן למטן collar seam,**גמרא** רבי לעזר בשם כהנא למעלן למעלן מקנה שפה מקנה שפה, ר׳ יוחנן אמר למטן ממש. ר׳ יוחנן סליק למבקריה לר׳ חנינה כד שמע דדמךנפטר שלח ואייתי מנוי טבייא דשובתא,בגדי-שבת street,הוה גו איסטרטא ובזעון הטובים, וקרען.

על כל המתים אינו מבדיל קנה שפה he does not rent the stiff cords of the border (around the neck of a garment) שלו אלא על אביו ועל אמו דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר כל קרע שאינו מבדיל קנה שפה, הרי זה קרע של תפלות.a wanton rent (no religious significance)

ר׳ יוחנן פליג עם רבי יודה בתרתיי.(קרע למטה מן שפה, רוב חכמתו—ה׳ 7)

רבי יוחנן שמע דרבי חנינה תשיש, סלק בעי מבקרתה, גו איסרטא while in the street שמע דדמך. נחת מן חמריה, ואפיק מנא טביי דשובתא ובזעיןהוציא בגדים של שבת וקרען

כיי דתנינן תמן: כהן גדול פורם מלמטן וההדיוט מלמעלן. רבי לעזר בשם כהנא: למעלן למעלן מקנה שפה, למטן למטה מקנה שפה. רבי יוחנן אמר: למטה ממש. ואתיא דרבי ליעזר בשם כהנא כר׳ יודה.כיון דמיקרי ״קרע של תפלות״---כהן גדול מותר בו.... אין כרבי יודה לא יפרום כל עיקר! מאי כדון? חומר הוא בכהן גדול שאינו מבדיל קנה שפה.

כהן גדול מקריב אונן ולא אוכל דברי ר״מ. ר׳ יהודה אומר כל אותו היום. ר״ש אומר גומר כל העבודה שיש בידו ובא לו.

בין ר׳ מאיר לר״ש חדא. בין רבי יודא לר״ש חדא. בין ר״מ לר׳ יודה הכנסה.לר״מ יצא, אינו נכנס ר׳ יעקב בן דסאי מפסיק ביניהן. ר׳ מאיר אומר היה בפנים היה יוצא, היה בחוץ היה נכנס.(אים כבר התחיל והפסיק—שוב אסור) ר׳ יהודה אומר היה בפנים היה נכנס היה בחוץ לא היה נכנס. ר״ש אומר גומר כל העבודה שיש בידו ובא לו

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב חונא מתניתא דרבי שמעון ומן המקדש לא יצא עמהן אינו יוצא. יוצא הוא אחריהן אלא הן נכנסין והוא יוצא הן נכנסין והוא נגלה ויוצא אחריהן עד פתח העיר דברי רבי מאיר רבי יודה אומר אינו יוצא מן המקדש כתיב ומן המקדש לא יצא למד אלא לא יצא יצא לא היה חוזר.

ותני כן : אי זו היא אנינה משעת מיתה ועד שעת קבורה דברי רבי וחכמים אומרים כל היום כולו. אשכחת קלת וחמרת על דר׳, קלת וחמרת על דרבנן

קלת על דר׳ : מת ונקבר בשעתו על דעתיה דר׳ אינו אסור אלא אותה שעה בלבד, על דעתיה דרבנן אסור כל היום כולו.

קלת על דרבנן : מת ונקבר לאחר שלשה ימים על דעתיה דרבנן אסור כל אותו היום, על דעתיה דרבי אסור עד שלשה ימים.
אתא רבי אבהו בשם רבי יוחנן ורב חונה תריהון אמרין מודה ר׳ לחכמים שאינו אסור אלא אותו היום בלבד#ורבי בא רק ״להקל״ אחר הקבורה# ותני כן רבי אומר תדע לך שאין אנינות הלילה תורה שהרי אמרו אונן טובל ואוכל פסחו לערב. והרי אנינות יום עשו אותה תורה. רבי יוסי בי רבי בון בשם רב חסדא תיפתר בשנקבר עם דימדומי החמה ולית שמע מינה כלום:

הלכה ד משנה כל התדיר מחבירו קודם את חבירו וכל המקודש מחבירו קודם את חבירו פר המשיח ופר העדה עומדין פר המשיח קודם לפר העדה בכל מעשיו האיש קודם האשה להחיות ולהשיב אבידה והאשה קודמת לאיש לכסות ולהוציאה מבית השבי בזמן ששניהן עומדין בקלקלה האיש קודם לאשה:

גמרא לפי שזה מכפר וזה מכפר. מוטב שיקדום המכפר למתכפר כמה דכתיב וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל. נדבת משיח ונדבת נשיא נדבת משיח קודמת נדבת ציבור ונדבת נשיא נדבת נשיא קודמת. נדבת משיח ונדבת ציבור מי קודם נישמעינה מן הדא נדבת משיח ושעירי עבודה זרה עומדין שעירי ע״ז קודמין מפני שדמן נכנס לפנים לא מר אלא שדמן נכנס לפנים הדא אמרה נדבת משיח ונדבת ציבור נדבת משיח קודמת.

היה שם פר ע״ז ושעיר הבא עמו וחטאת אחרת, פר קודם לשעיר ושעיר קודם לחטאת אחרת וחטאת אחרת קודמת לפר? היך עבידא? א״ר יוסי מכיון שהשעיר מחוסר זמן לפר כמי שקדמו פר וחטאת אחרת קודמת לפר.

ופר של ע״ז קודם לשעיר הבא עמו מפני שקדמו במקרא. ר׳ שמואל אחוי דר׳ ברכיה בעי מעתה של ראש חדש יקדום לשעיר הבא עמו מפני שקדמו א״ר בא מרי לית יכיל חטאת דידיה חסר על עולת התמיד יעשה ונסכו סמכו לעולת התמיד.

קרבן איש וקרבן אשה קרבן איש קודם הדא דת מר בשהיו שניהן שוין אבל אם היה זה פר וזה גדי כהיא דמר ר׳ פינחס בשם רבי הושעיה ועבד מביא פר ורבו מביא גדי, עבד קודם לרבו דתנינן תמן פר משיח ופר עדה עומדים פר משיח קודם לפר עדה לכל מעשיו.

מעשה בי ר׳ אליעזר ורבי יהושע ור׳ עקיבה שעלו לחולת אנטוכיא על עסק מגבת חכמים והוה תמן חד אבא יהודה עביד מצוה בעין טובה פעם אחת ירד מנכסיו וראה רבותינו ונתייאש מהן עלה לו לביתו ופניו חולניות אמרה לו אשתו מפני מה פניך חולניות אמר לה רבותינו כאן ואיני יודע מה אעשה אשתו שהיתה צדקת ממנו אמרה לו נשתיירה לך שדה אחת לך ומכור חצייה ותן להן הלך ועשה כן ובא אצל רבותינו ונתן להן ונתפללו עליו רבותינו אמרו לו אבא יהודה הקב״ה ימלא חסרנותיך עם כשהלכו להם ירד לחרוש בתוך חצי שדהו עם כשהוא חורש בתוך חצי שדהו שקעה פרתו ונשברה ירד להעלותה והאיר הקב״ה עיניו ומצא סימא אמר לטובתי נשברה רגל פרתי.

ובהדורת רבותינו כשחזרו אליו לשנה הבאה שאלון עלוי, אמרין מה אבא יהודה עביד? אמרין מאן יכיל חמי אפוי דאבא יהודה אבא יהודה דתוריי אבא יהודה דגמלוי אבא יהודה דחמרוי. חזר אבא יהודה לכמות שהיה ובא אצל רבותינו ושאל בשלומן אמרין ליה מה אבא יהודה עביד אמר להן עשתה תפילתכם פירות ופירי פירות אמרו לו אף על פי שנתנו אחרים יותר ממך בראשונה אותך כתבנו ראש טימוס נטלוהו והושיבוהו אצלם וקראו עליו הפסוק הזה מתן אדם ירחיב לו ולפני גדולים ינחינו.

רבי חייה בר בא עביד פסיקאלצדקה בהין בית מדרשא דטיבריא והוון תמן מן אילין דבר סילני ופסק חדא ליטרא דהב נטלו ר׳ חייה רבה והושיבו אצלו וקרא עליו הפסוק הזה מתן אדם ירחיב לו וגו׳. רבי שמעון בן לקיש עאל לבוצרה והוה תמן חד רבהון רמייא.רב אחד ״רמאי״ חס ליה דלא הוה רמאי, אלא שהיה מרמה במצוות והוה חמי כמה דציבורא פסקפוסק ין מעות לצדקה והוא פסיק לקבליה. נטלו רבי שמעון בן לקיש והושיבו אצלו וקרא עליו הפסוק הזה מתן אדם ירחיב לו וגו׳:

האיש קודם לאשה וכו׳. עד כדון בשהיה זה להחיות וזה להחיות זה לכסות וזה לכסות הרי שהיה זה להחיות וזה לכסות נישמעינה מן הדא דמר ר׳ יהושע בן לוי בשם ר׳ אנטיגנס כסות אשת חבר וחיי עם הארץ כסות אשת חבר קודמת לחיי עם הארץ מפני כבודו של חבר לא מר אלא כסות אשת חבר בחיי חבר אבל אם היה זה להחיות וזה לכסות אותו שלהחיות קודם.
אבידתו ואבידת אביו שלו קודמת אבידתו ואבידת רבו שלו קודמת אבידת אביו ואבידת רבו של רבו קודמת שאביו הביאו לחיי העולם הזה ורבו

שלימדו חכמה הביאו לחיי העולם הבא ורבו שלימדו משנה לא רבו שלימדו מקרא אם היה אביו שקול כרבו, אביו קודם. מה הועיל? זה שהוא אביו אמר רבי יוסי בי רבי בון בשהיה חצי תלמודו מזה וחצי תלמודו מזה.

אבידת אביו שחצי תלמודו ממנו ואבידת אמו גרושה מאביו מי קודם אביו הוא שיקדום או עד שיהא כל תלמודו ממנו אבידת רבו שחצי תלמודו הימינו ואבידת אמו גרושה מאביו מי קודם רבו הוא שיקדום או עד שיהא כל תלמודו הימינו.

אבידתו ואבידת אמו ואבידת אביו ואבידת רבו שלו קודם לאביו ואביו לאמו ואמו לרבו ולא מתניתא היא האיש קודם לאשה להחיות ולהשיב אבידה סברין מימר בשאין רבו שם אתא מימר לך ואפילו רבו שם. הוא ואמו ורבו ואביו עומדים בשבי הוא קודם לאמו ואמו לרבו ורבו לאביו ולא מתניתא היא האשה קודמת לאיש לכסות ולהוציאה מבית השבי סברין מימר בשאין רבו שם אתא מימר לך ואפילו רבו שם.

אי זהו רבו שלימדו חכמה כל שפתח לו תחילה דברי רבי מאיר רבי יודה אומר כל שרוב תלמודו ממנו רבי יוסי אומר כל שהאיר עיניו במשנתו אתא רבי אבהו בשם רבי יוחנן הלכה כמי שהוא אומר כל שרוב תלמודו הימינו ולמה לא פתר לה כרבי יודה אית תניי תני ומחליף. רב ליעזר קרע על שפתח לו תחילה. שמואל חלץ על שהאיר עיניו במשנתו. ומה האיר עיניו במשנתו א״ר יוסי בר׳ בון מפתח אחד יורד לאמת בית השחי אחד פותח כיון. ומהו אחד יורד לאמת בית השחי שהיה שוחה אמה עד שלא יפתח. רבי חנניה הוה מיסתמיך ברבי חייה בר בא בציפרין חמא כל עמא פריי אמר ליה למה כל עמא פריי אמר ליה רבי יוחנן יתיב דרש בבית מדרשא דרבי בנייה וכל עמא פריי רצים מישמעיניה אמר בריך רחמנא דחמי לי פירין פירות עד דאנא בחיים וכל אגדתא פשטית ליה חוץ ממשלי וקהלת:

שניהם עומדין בקלון האיש קודם לאשה. למה שהאשה דרכן לכן והאיש אין דרכו לכן מעשה בי רבי יהושע שעלה לרומי אמרו על תינוק אחד ירושלמי שהיה אדמוני עם יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו מסודרות לו תלתלים והוא עומד בקלון והלך רבי יהושע לבודקו כיון שהגיע לפתחו נענה ר׳ יהושע ואמר לו מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים הלא ה׳ נענה התינוק ואמר לו זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלוך ולא שמעו בתורתו מיד זלגו עיניו דמעות ואמר מעיד אני עלי את השמים ואת הארץ שאיני זז מיכן עד שאפדנו ופדאו בממון הרבה ושילחו לארץ ישראל וקרא עליו הפסוק הזה בני ציון היקרים וגו׳:

הלכה ה משנה כהן קודם ללוי לוי לישראל ישראל לממזר ממזר לנתין נתין לגר וגר לעבד משוחרר אימתי בזמן שכולן שוין אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ:

גמרא חכם קודם למלך מלך קודם לכהן גדול כהן גדול קודם לנביא נביא קודם למשוח מלחמה משוח מלחמה קודם לראש משמר ראש משמר קודם

לבית אב בית אב קודם למרכל והמרכל קודם לגיזבר גיזבר קודם לכהן
הדיוט כהן הדיוט קודם ללוי לוי לישראל ישראל לממזר ממזר לנתין נתין
לגר וגר לעבד משוחרר אימתי בזמן שכולן שוין אבל אם היה ממזר תלמיד
חכם וכהן גדול עם הארץ ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ.
חכם קודם למלך חכם שמת אין לנו כיוצא בו מלך שמת כל ישראל ראוין
למלכות אמר רבי יוחנן כל אותן ארבעים יום שעשה משה בהר היה למד
תורה ומשכחה ובסוף נתנה לו במתנה כל כך למה בשביל להחזיר את
הטיפשים.

כד דמך רבי סימון בר זביד עאל רבי הילי ואפטר הספיד עלוי כי יש לכסף מוצא
וגו' ברזל מעפר יקח וגו' אילו אם אבדו יש להן חליפין אבל תלמיד חכם
שמת מי מביא כיוצא בו והחכמה מאין תמצא וגו' ונעלמה מעיני כל חי וגו'
אמר רבי לוי מה אם אחי יוסף על שמצאו מציאה יצא ליבם דכתיב ויצא
לבם אנו שאבדנו רבי סימון בר זביד על אחת כמה וכמה.

מלך קודם לכהן גדול דכתיב והרכבתם את שלמה בני וגו' כהן גדול לנביא
דכתיב ומשח אותו שם צדוק הכהן ונתן הנביא למלך הקדים צדוק לנתן. רבי
יונה בשם רבי חמא בר חנינה נביא מכפת ידיו ורגליו ויושב לו בפני כהן גדול
ומה טעמא שמע נא יהושע הכהן הגדול אתה וריעך היושבים לפניך יכול היו
הדיוטות תלמוד לומר כי אנשי מופת המה ואין מופת אלא נבואה היך מה
דת מר ונתן אליך אות או מופת. נביא קודם למשוח מלחמה משוח מלחמה
קודם לראש משמר ראש משמר קודם לראש בית אב ראש בית אב קודם
למרכל והמרכל קודם לגיזבר גיזבר קודם לכהן הדיוט כהן קודם ללוי לוי
לישראל לא היה לוי הוא אמר רבי אבון בשעת הדוכן שנו.

???אמר רבי אבון גר ומומר לעכו"ם מומר קודם מפני מעשה שאירע.שהלשין

מפני מה הכל רצין אחר הגיורת ואין הכל רצין אחר משוחררת שהגיורת
בחזקת משתמרת ומשוחררת בחזקת הבקר ומפני מה הכל רצין אחר העכבר
מפני שעסקו רע עם הבריות.

א"ר יוחנן אל תאמין בעבד עד ששה עשר דור בא ישמעאל בן נתינה בן
אלישמע מזרע המלוכה ויכה את גדליהו במצפה. ריב"ל אמר ראש וזקן זקן
קודם שאינו ראש אם אינו זקן אין ממנין ראש אא"כ הוא זקן=חכם מה טעמא אתם נצבים
היום כולכם וגו' וכתיב ויאסף יהושע את כל זקני ישראל שכמה.

משה הקדים ראשים לזקינים יהושע הקדים זקינים לראשים משה על ידי
שהיו הכל תלמידיו הקדים ראשים לזקינים יהושע ע"י שלא היו הכל
תלמידיו הקדים זקינים לראשים. משה עד שלא צרך להם בכיבוש הארץ
הקדים ראשים לזקנים יהושע על ידי שצרך להם בכיבוש הארץ הקדים
זקינים לראשים???שנתבטלו מת"ת וירדה ערכן משה ע"י שלא נתייגע בתלמוד תורה
הקדים ראשים לזקנים יהושע ע"י שנתייגע בתלמוד תורה הקדים זקנים
לראשים. ר' יהושע דסיכנן בשם רבי לוי משה ע"י שצפה ברוח הקודש
שעתידין ישראל להיסתכר במלכיות וראשיהן="שתדלנים" עומדין על גביהן

הקדים ראשים לזקינים.

תני הסודרן קודם לפילפלן רבי שמואל אחוי דרבי ברכיה בעי אפילו כרבי אמי? א״ל מיתבעי מה את בעי מרבי אימי הוא הפילפלן! הוא ״סדרן״ וגם ״פלפלן!״

הדא אמרה משנה קודם למקרא ודא מסייעא ליה דתני ר״ש בן יוחי העוסק במיקרא מידה שאינה מידה. ורבנן??? עבדין מקרא כמשנה. רבי שמואל בר נחמן אמר משנה קודם לתלמוד ומה טעמא קנה חכמה קנה בינה וגו׳ אלמא חכמה=משנה, קודם לבינה=תלמוד רבי יוחנן אמר תלמוד קודם למשנה ומה טעמא קנה חכמה מה טוב מחרוץ, וקנות בינה נבחר מכסף. כסף=בינה, זול, אבל שימושו רב! מה מקיים רבי יוחנן טעמא דרבי שמואל בר בר נחמן? מים בזול ויין ביוקר איפשר לעולם לחיות בלא יין אי איפשר לעולם לחיות בלא מים אה״ן שהמשנה ״חשוב יותר״, אבל א״א לעולם בלא מים=תלמוד

ומה מקיים רבי שמואל בר נחמן טעמא דר׳ יוחנן???? ??? זה פירוש למה ״סדרן קודם לפלפלן״ מלח בזול פילפלין ביוקר איפשר לעולם לחיות בלא פילפלין אי איפשר לעולם בלא מלח.

לעולם הוי רץ אחר המשנה יותר מן התלמוד הדא דת מר עד שלא שיקע בו רבי רוב משניות אבל משיקע רבי רוב משניות לעולם הוי רץ אחר התלמוד יותר מן המשנה. דרש רבי שמואל ברי׳ דרבי יוסי בי רבי בון חכם בעיניו איש עשיר זה בעל התלמוד ודל מבין יחקרנו זה בעל אגדה. לשנים שנכנסו לעיר ביד זה עשתות של זהב וביד זה פרוטרוט זה שבידו עשתות של זהב אינו מוציא וחיה וזה שבידו פרוטרוט מוציא וחיה. דרש ר׳ אחא פלס ומאזני משפט להי׳ מעשהו כל אבני כיס. פלס זה המקרא מאזני זה המשנה משפט זה התלמוד להי׳ זה התוספת מעשהו כל אבני כיס כולהם נוטלין שכרן מכיס אחד. ר׳ אבא בר כהנא אזל לחד אתר אשכח ר׳ לוי יתיב דרש איש אשר יתן לו האלהים עושר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה ולא ישליטינו האלהים לאכול ממנו כי איש נכרי יאכלנו עושר זה המקרא נכסים אילו הלכות וכבוד זה התוספת ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה אילו משניות גדולות כגון משנתו של ר׳ חונה ומשנתו של רבי הושעיה ומשנתו של בר קפרא ולא ישליטינו האלהים לאכול ממנו זה בעל אגדה שאינו לא אוסר ולא מתיר לא מטמא ולא מטהר כי איש נכרי יאכלנו זה בעל התלמוד.

קם רבי אבא בר כהנא ונשקיה בראשיה, אמר זכיתה מימרינה יקים, תזכי מימרינה יתיב!

ביקשו למנות זקנים מאיכן הן ממנים? מטיבריה. אמדרומה??? א״ר סימון יהודה יעלה. א״ל ר׳ מנא הדא דת מר למלחמה. אבל למנויי, רואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות.

ר׳ יעקב בר אידי בשם ריב״ל מעשה שנכנסו זקינים לעליית בית גדיא ביריחו ויצתה בת קול ואמרה להו יש ביניכם שנים ראויין לרוח הקודש והלל הזקן א׳ מהן נתנו עיניהן בשמואל הקטן שוב נכנסו זקנים לעלייה ביבנה ויצתה

בת קול ואמרה להן יש ביניכם שנים ראוין לרוח הקודש ושמואל הקטן אחד מהן נתנו עיניהם באליעזר בן הורקנוס והיו שמיחים על שהסכימה דעתן לדעת רוח הקודש.

אילין דבר פזי ודבר הושעיה הוו עלין ושאלין בשלמיה דנשייא בכל יום והוון אילין דרבי הושעיה עלין קדמאי אזלון אילין דבר פזי ואיתחתנון בנשיאותא אתון בעון מיעול קדמי אתון ושאלון לרבי אימי והקמות את המשכן כמשפטו וכי יש משפט לעצים אלא אי זה קרש זכה לינתן בצפון יינתן בצפון בדרום יינתן בדרום.

תרתין זרעין בציפרין בלווטייה ופגנייא הוו עלין ושאלין בשלמיה דנשייא בכל יום והוון בלווטייא עלין קדמאין ונפקי קדמאי אזלון פגנייא וזכון לאורייתא אתון בען מיעול קדמאי אישתאלת לרשב״ל שאלה רשב״ל לרבי יוחנן עאל ר׳ יוחנן ודרשה בבית מדרשא דרבי בנייה אפי׳ ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ.

סברין מימר ליפדות ולהחיות ולכסות, הא לישיבה לא. א״ר אבון אף לישיבה ומה טעמא יקרה היא מפנינים ואפילו מזה שהוא נכנס לפני ולפנים: